

Ympäristöluvut

Asia

Savion kierrätyspuiston ympäristöluvan lupamääräyksen 15 mukainen selvitys, Kerava

Hakija

L&T Ympäristöpalvelut Oy
PL 28
00380 Helsinki
Y-tunnus: 3155938-4

Toiminta

Hakemus koskee Savion kierrätyspuiston toimintaa osoitteessa Myllykorentie 16, Kerava

1 Perustiedot

1.1 Asian vireilletulo

Asia on tullut vireille aluehallintovirastossa 5.4.2024.

1.2 Asian käsittelyn peruste

Asiassa on kysymys kierrätyspuiston toimintaa koskevan ympäristöluvan lupamääräyksissä 15. ja 27. edellytetystä selvityksestä.

Lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 90 §:n nojalla täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa 54 §:n nojalla saadun erityisen selvityksen perusteella.

1.3 Toiminnan luvanvaraisuus

Kierrätyspuiston toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 13 f) ja taulukon 2 kohdan 13 f) perusteella.

1.4 Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin perusteella.

2 Asia

2.1 Taustatiedot

2.1.1 Sijainti

Kierrätyspuisto sijaitsee Keravan kaupungissa kiinteistöillä 245-9-344-13 ja 245-9-344-14.

2.1.2 Päätökset ja sopimukset

2.1.2.1 Voimassa oleva ympäristölupa

Uudenmaan ympäristökeskuksen 28.9.2006 antama ympäristölupapäätös (no YS 1359, dnro UUS-2005-Y-113-111), jolla ympäristökeskus on korvannut toimintaa koskevat aiemmat ympäristölupapäätökset.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 2.8.2017 antama päätös (nro 154/2017/1, dnro ESAVI/5865/2014), jolla aluehallintovirasto on

tarkistanut ympäristöluvan lupamääräykset ja myöntänyt luvan toiminnan olennaiselle muuttamiselle.

Vaasan hallinto-oikeuden 2.6.2020 antama päätös (nro 20/0069/3, dnrot 01164/17/5107 ja 01168/17/5107) Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä nro 154/2017/1 tehdyistä valituksista. Hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräyksiä 1, 2, 4, 5, 17, 27 ja 35.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 12.10.2021 antama päätös (nro 313/2021, dnro ESAVI/37177/2020), jolla aluehallintovirasto on tarkistanut ympäristöluvan ja muuttanut lupaa.

2.1.2.2 Tarkkailua koskevat hyväksynnät ja päätökset

Uudenmaan ympäristökeskuksen 17.6.2004 antama päätös no YS 674 Savion jätehuoltoalueen vesien yhteistarkkailuohjelman hyväksymisestä.

Uudenmaan ELY-keskuksen 24.9.2021 antama päätös (UU-DELY/13417/2016) Savion jätehuoltoalueen vesien ja jätetäytön yhteistarkkailuohjelman muutoksen hyväksymisestä.

2.1.2.3 Muut päätökset ja sopimukset

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.6.2016 antama päätös (nro 164/2016/1, dnro ESAVI/43/04.08/2014) joka koskee Keravan kierrätyspuiston toiminnan osittaista lopettamista.

2.2 Asian aiempi käsittely

Kierrätyspuiston voimassa olevassa ympäristöluvassa on sallittu laitosalueen hulevesien johtaminen maastoon tietyin ehdoin, asetettu raja-arvot maastoon johdettavalle vedelle (lupamääräykset 13. ja 13.1.) sekä määrätty maastoon johdettavien vesien tarkkailusta (lupamääräykset 27. ja 27.1.).

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä nro 154/2017/1, 2.8.2017 toiminnanharjoittaja on veloitettu tarkkailemaan maastoon johdettavan huleveden määrää ja laatua kahden vuoden ajan tihennetysti (lupamääräys 27.) ja toimittamaan tihennetyn tarkkailujakson päätyttyä lupaviranomaiselle selvityksen, jonka perusteella lupaviranomainen voi tarvittaessa tarkentaa maastoon johdettavalla vedellä asetettuja raja-arvoja ja tarkkailuvelvoitteita (lupamääräys 15.). Tihennettyä tarkkailua koskevat lupamääräykset (Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä nro 20/0069/3, 2.6.2020 muutettuna) kuuluvat seuraavasti.

Lupamääräys 15: "Maastoon johdettavan huleveden laadusta ja määrästä sekä kuormituksesta on tehtävä yhteenvetoraportti jäljempänä määräyksen

27. mukaisen tihennetyn tarkkailujakson päätyttyä. Raporttiin on liitettävä selvitys maastoon johdettavan huleveden vaikutuksista purkuojan vedenlaatuun. Raportin perusteella on laadittava täsmennetty esitys maastoon johdettavan huleveden haitta-ainepitoisuuksien ja muiden ominaisuuksien raja-arvoiksi sekä tarvittaessa esitys kuormitusraja-arvoiksi (kg/a). Raportti ja esitys on toimitettava toimivaltaiselle lupaviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa tihennetyn tarkkailujakson päättymisestä. Lupaviranomainen voi tarvittaessa antaa raportin ja selvityksen perusteella tarkennetut määräykset maastoon johdettavan huleveden laadun raja-arvoista ja tarkkailusta.”

Lupamääräys 27: ”Kenttäalueilta maastoon johdettavasta hulevedestä on otettava näytteet ”Keravan kierrätyspuiston hulevesiselvitys, päivätty 23.2.2017” -selvityksessä esitetyistä pisteistä kolmen kuukauden välein. Vesinäytteistä on tutkittava jokaisella näytteenotokerralla ”Lassila & Tikanoja Oyj, Keravan kaupunki, Savion jätehuoltoalueen vesien ja jäte-täytön tarkkailu, Tarkkailuohjelma, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 22.4.2013’ -suunnitelmassa esitetyn laajan analyysivalikoiman mukaiset määritykset kahden vuoden ajan tämän päätöksen antamispäivästä. Tarkkailusuunnitelmassa esitetyn lisäksi vesinäytteistä on analysoitava vähintään kerran vuodessa vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) liitteen 1 A päästökieltoaineet. Vesinäytteet voidaan ottaa edustavina kertaanäytteinä. Tihennetyn näytteenottojakson aikana maastoon purettavan veden virtaama kaikista purkupisteistä on mitattava näytteenotokertojen yhteydessä ja siten, että mittaukset tulevat tehdyksi kolmen kuukauden välein. Tihennetyn näytteenoton ja edellä määräyksessä 15. määrätyn selvityksen perusteella maastoon johdettavan huleveden laadun tarkkailusuunnitelmaa on tarvittaessa täydennettävä. Muutokset tarkkailusuunnitelmaan on liitettävä edellä määräyksessä 15. veloitettun selvityksen liitteeksi.”

Lupamääräyksessä 27 edellytetyn lisäksi määräyksessä 15. tarkoitetussa selvityksessä on veloitettu esittämään tiedot huleveden PFOA- ja PFOS-pitoisuuksista (lupamääräys 27.1.).

2.3 Selvityksen sisältö

L&T Ympäristöpalvelut Oy on toimittanut aluehallintoviraston käsiteltäväksi yhteenvetoraporin Keravan Savion kierrätyspuiston hulevesien tehostetusta tarkkailusta 2022–2023 (FCG, 5.4.2024). Raportti sisältää kuvauksen hulevesien johtamisjärjestelyistä, vuosina 2022–2023 suoritetun tihennetyn tarkkailun tulokset, tuloksiin perustuvan arvion huleveden vaikutuksesta purkuojan (Karhuntassunojan) vedenlaatuun sekä esityksen maastoon johdettavan huleveden raja-arvoiksi ja hulevesien tarkkailusuunnitelman muuttamiseksi.

2.3.1 Hulevesien johtamisjärjestelyt ja purkureitti

Raportin mukaan kierrätyspuiston hulevedet kootaan laitosalueen hulevesiverkostoon ja johdetaan Karhuntassunojan putkitetulle osuudelle. Putkitetun osuuden pituus on kokonaisuudessaan noin 1,1 km. Putken alavirran puoleisesta päässä Karhuntassunoja virtaa avouomana noin 260 m, jonka jälkeen se liittyy Rekolanojaan (joka tunnetaan myös nimillä Nissinoja, Savionoja ja Korsonoja). Rekolanoja liittyy Keravanjokeen noin 13 km liittymäkohdasta alavirtaan. Alempana vesistöissä Keravanjoki liittyy Vantaanjoen pääuomaan. Vantaanjoki laskee mereen Helsingin Vanhankaupunginlahden pohjoispäässä.

2.3.2 Tarkkailun toteutus

Tihennetty tarkkailu toteutettiin vuosina 2022–2023. Huleveden laatua ja virtaamaa tarkkailtiin kahdesta pisteestä (hulevesikaivot R2 ja R4A/R4C). Kaivot R4C ja R4A sijaitsevat samassa putkilinjassa ja ensimmäisen näytteenottokerran jälkeen tarkkailupiste siirrettiin kaivosta R4A kaivoon R4C. Tarkkailujakson aikana näytteitä otettiin tarkkailukaivosta R2 kuudesti ja tarkkailukaivosta R4A/R4C kahdeksan kertaa. Kaikista näytteistä määritettiin seuraavat parametrit: veden lämpötila, sähkönjohtavuus, kloridi, sulfaatti, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, kokonaisfosfori, kiintoaine, alkaliniteetti, pH, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Cr}), biologinen hapenkulutus (BOD_7) orgaanisen hiilen kokonaispitoisuus (TOC), väriluku, E. coli -bakteerit, öljyhiilivedyt ($\text{C}_{10}\text{--}\text{C}_{40}$ eriteltynä $\text{C}_{10}\text{--}\text{C}_{21}$ ja $\text{C}_{22}\text{--}\text{C}_{40}$), metallien (As, Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Zn, Al, Fe, Mn) kokonaispitoisuudet, fenolihdisteet, VOC-yhdisteet, PAH-yhdisteet ja PCB-yhdisteet. Lisäksi kummastakin tarkkailupisteestä määritettiin kahdesti pentakloorifenoli, 2,3,4,6-tetrakloorifenoli, pestisidit sekä PFOS ja PFOA. Tarkkailujakson aikana arvioitiin hulevesien virtaamaa. Näytteenotot ja hulevesivirtaaman mittaukset ajoitettiin satteiseen aikaan, nopeasti sadejakson päättymisen jälkeen, tai lumen sulamisen jaksoon.

2.3.3 Maastoon johdettavan huleveden laatu ja määrä

Raportin mukaan toiminnan vaikutus näkyy pääosin VOC- ja PAH-yhdisteiden sekä öljyjen esiintymisenä hulevesissä ja etenkin pisteellä R4C myös kohonneena sähkönjohtavuutena. Myös kokonaistyyppi- ja ammoniumtyppipitoisuudet olivat usein luonnonvesiä korkeampia.

Öljyhiilivetyjä havaittiin molemmissa tarkkailupisteissä kaikilla näytteenotkerroilla. Havaitut pitoisuudet vaihtelivat pienestä selvästi kohonneeseen ($\text{C}_{10}\text{--}\text{C}_{40}$ n. 0,2–3,9 mg/l). Pitoisuudet alittivat kuitenkin ympäristöluvassa asetetun raja-arvon (5 mg/l).

VOC-yhdisteitä havaittiin vaihtelevasti kummastakin tarkkailupisteestä. Suurimmat summapitoisuudet havaittiin tarkkailupisteessä R4A/R4C vuoden 2022 maaliskuussa saman vuoden toukokuussa. Lukumääräisesti eniten VOC-yhdisteitä havaittiin maaliskuussa 2022, jolloin pisteestä R4A otetuissa näytteissä havaittiin seitsemää eri VOC-yhdistettä (mukaan luettuna naftaleeni, joka kuuluu sekä VOC- että PAH-yhdisteisiin). Tarkkailun aikana ei havaittu VOC-yhdisteiden ympäristölaatunormien ylityksiä.

PAH-yhdisteitä havaittiin tarkkailupisteessä R4A/R4C seitsemällä tutkimuskerralla ja pisteessä R2 kahdella tutkimuskerralla. Suurimmat PAH-pitoisuudet havaittiin tarkkailupisteessä R4A maaliskuussa 2022, jolloin kuuden PAH-yhdisteen ympäristölaatunormi ylittyi. Yhden PAH-yhdisteen (bentso(b)fluoranteeni) pitoisuus ylitti tarkkailupisteessä R4C ympäristölaatunormin myös marraskuussa 2022 ja elokuussa 2023.

Fenoliyhdisteitä havaittiin viidellä tutkimuskerralla. Tarkkailupisteessä R4A/R4C havaittiin neljällä tutkimuskerralla fenolia ja neljällä kerralla m,p-kresolia. Toukokuussa 2022 m,p-kresolin pitoisuus oli selvästi kohonnut (n. 70 µg/l). Tarkkailupisteessä R2 havaittiin elokuussa 2023 fenolia, m,p-kresolia ja dimetyylifenolia 3-13 µg/l.

Kloorifenolit, PFOS ja PFOA tutkittiin kahdesti. Tarkkailupisteessä R2 ko. yhdisteitä ei havaittu. Tarkkailupisteessä R4C yhdisteitä havaittiin pieniä pitoisuuksia kummallakin kerralla. Kloorifenoleista havaittiin 2,3,4,6-tetrakloorifenolia ja pentakloorifenolia. Havaitut pitoisuudet eivät ylittäneet ympäristölaatunormeja. PCB-yhdisteitä tai pestisidejä ei havaittu kummallakaan tarkkailupisteellä. Valtioneuvoston asetuksen 1022/2006 liitteen 1 kohdan A ns. päästökieltolistan aineista hulevedessä havaittiin vain pentakloorifenolia (piste R4C, 2.5.2023 0,1 µg/l ja 13.11.2023 0,11 µg/l). Havaitut pitoisuudet alittivat sisämaan pintavesien ympäristölaatunormin (vuosikeskiarvo eli AA-EQS, 0,4 µg/l).

Hulevesien virtaamat olivat pääosin pieniä tai melko pieniä 0,2–1 l/s. Suurimmat virtaamat, 5 l/s, havaittiin R4C:llä 2.5.2023 ja 19.12.2023.

Raportissa ympäristölaatunormeilla tarkoitetaan vesiympäristölle vaarallista ja haitallista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (2006/2011) mukaisia ympäristölaatunormeja (liitteen 1 kohtien C2 ja D mukaiset vuosikeskiarvot AA-EQS/hetkelliset enimmäispitoisuudet MAC-EQS).

2.3.4 Maastoon johdettavan huleveden vaikutus purkuojan vedenlaatuun

Raportissa maastoon johdettavan huleveden vaikutusta Karhuntassunojan vedenlaatuun on arvioitu laskennallisesti. Raportin perusteella hulevedet nostavat suhteellisesti eniten Karhuntassunojan veden öljyhiilivetyjen ja

kiintoaineen pitoisuuksia. Raportin mukaan suhteellisesti suurimmatkin laskennalliset pitoisuusnousut olivat kuitenkin absoluuttisesti pienehköjä. Karhuntassunojan vedessä kokonaistypen ja ammoniumtypen pitoisuudet ovat korkeita. Siksi hulevedet keskimäärin hieman laskevat ojan veden kokonaistypen ja ammoniumtypen pitoisuuksia, vaikka nämä pitoisuudet ovat myös hulevesissä korkeampia kuin luonnonvesissä.

2.3.5 Esitykset maastoon johdettavan huleveden haitta-ainepitoisuuksien ja muiden ominaisuuksien raja-arvoiksi

Voimassa olevassa ympäristöluvassa asetettuihin raja-arvoihin ei esitetä muutoksia.

2.3.6 Esitys hulevesien tarkkailusuunnitelman muuttamiseksi

Hulevesien tarkkailuun esitetään lisättäväksi PAH-yhdisteiden määrittäminen vuosina yhden kerran vuodessa maaliskuun näytteenotokerralla.

3 Käsittely

3.1 Täydennykset

Hakija on täydentänyt asiakirjoja 19.4.2024.

3.2 Tiedottaminen

Selvityksen vireilläolosta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja asiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi/) 16.5.-24.6.2024. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Keravan ja Vantaan kaupunkien verkkosivuilla.

3.3 Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt selvityksestä lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Keravan kaupungilta, Keravan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

3.3.1 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on todennut mm. seuraavaa:

ELY-keskus arvioi, että tiennetyn tarkkailun tulosten perusteella toiminnanharjoittajan ehdotus säilyttää huleveden raja-arvot voimassa olevan

ympäristölupapäätöksen mukaisena ja PAH-yhdisteiden lisääminen hulevesitarkkailuun on perusteltua.

ELY-keskus katsoo, että tihennetty hulevesitarkkailu voisi olla tarpeellista toteuttaa uudelleen myös tulevaisuudessa esimerkiksi viiden vuoden kuluksi. Tällöin voitaisiin myös huomioida valtioneuvoston asetukseen nro 1022/2006 mahdollisesti lähivuosina tulevat muutokset.

Lisäksi ELY-keskus toteaa, että PFOA- ja PFOS-tutkimustulosten yhteydessä tulisi jatkossa raportoida myös kaikki muut samaan analyysipakettiin sisältyvät PFAS-aineiden tulokset.

3.3.2 Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto toteaa lausunnossaan mm. seuraavaa.

L&T Ympäristöpalvelut Oy:n kierrätyspuiston hulevedet ohjautuvat putkituksen jälkeen Karhuntassunojaan ja edelleen Rekolanojaan. Rekolanoja kuuluu Keravanjoen valuma-alueeseen. Rekolanoja on luokiteltu luontoarvoluokkaan II (Purokohteessa merkittäviä luontoarvoja), joten pienvesikohteeseen pääsevät suuret määrät esim. sammutusvesiä tai haitta-aineita voivat vaikuttaa merkittävästi puron luontoarvoihin. Rekolanojassa on useita taimenien kutupaikkoja. Vantaan yleiskaavassa 2020 Rekolanoja on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi alueiksi (LUO-alue). Rekolanojan LUO-alueet alkavat heti Vantaan kaupungin puolella ja niiden yhtenäinen pituus on noin 2 kilometriä. Uusimman Vantaan pienvesiselvityksen päivityksen 04/2024 mukaan, Rekolanojan purokokonaisuuden ja Korson purojen tarkastelualueella on eniten edustettuna tilaluokkia 2 eli luonnonympäristön kaupunkipuroja, jotka ovat pääosin mutkittelevia ja metsäisiä osuuksia, joissa on paikoin vieraslajeja runsaastikin. Rekolanojan luokan 2 alueilla on myös taimenen poikastuotantoalueita, ja maastossa havaittiinkin taimenia Koivukylänväylän eteläpuolisella osuudella.

Kierrätyspuiston alueelta tulevista hulevesistä on varsinkin keväällä otetuissa näytteissä havaittu haitta-ainepitoisuuksia. Eri kalalajeilla on erilaiset kutu- ja poikasten kuoriutumisaajat, joillain lajeilla keväällä, joillain kesällä ja joillain taas syksyllä. Erittäin uhanalaisella taimenella (joka kutee syksyllä) kutu alkaa, kun veden lämpötila laskee alle 10 asteen. Kalojen kutu- ja poikasten kuoriutumisen aikana erilaisten haitta-aineiden vaikutukset kaloihin korostuvat. Erityisesti biokerääntyvien aineiden päätyminen kaloihin on tällöin todennäköistä. Laitoksella on edelleen käytössä perfluoropohjainen sammutusvahto. Suomen ympäristökeskuksen PFAS-yhdisteet ympäristössä – tietopaketti -julkaisun (13.10.2023) mukaan: PFAA-yhdisteiden epäillään häiritsevän kalojen hormonitoimintaa ja aiheuttavan mm. kehitys-

, lisääntymis- ja kasvuhäiriöitä. Kaloissa PFAA-yhdisteet kertyvät pääasiassa maksaan, sydämeen, vereen ja kiduksiin, mutta myös lihakseen. Vesistöissä tyypilliset PFAA-pitoisuudet eivät ole akuutisti myrkyllisiä vesieläimille, mutta niillä voi olla haitallisia pitkäaikaisvaikutuksia.

Näytteissä on havaittu varsinkin keväisin öljyhiilivetyjä, VOC- ja PAH-yhdisteitä, jolloin myös näiden aineiden vaikutukset vesistöön ja kaloihin korostuvat. Lisäksi on havaittu fenoliyhdisteitä.

Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto katsoo, että yhteenvektoraportin perusteella on järkevää jatkaa lupamääräyksessä 27. mukaista tihennettyä tarkkailua (4 krt/a) ja tehostaa sitä hakijan esittämällä PAH-yhdisteiden tarkkailulla siten, että PAH-yhdisteet analysoidaan sekä keväällä että syksyllä. Samoin määräyksen 27.1 mukaisen perfluoro-oktaanihapon ja perfluoro-oktaanisulfonihapon pitoisuuksien tarkkailua on jatkettava vähintään kerran vuodessa (syksyllä) otettavin näyttein. Vaikka laitos itse luopuisi perfluoroyhdisteiden käytöstä sammutusvaahdoissa, niin se ei poista kuitenkaan riskiä niiden päätyemisestä tulipalotilanteiden sammutuksessa ympäristöön. Tulipalo on yksi suurimmista riskeistä kyseisessä toiminnassa.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston mielestä Karhuntassunojassa tulisi olla mittauspiste, eikä vaikutuksia Karhuntassunojaan ja edelleen Rekolanojaan tulisi arvioida vain laskennallisesti. Laskennallisesti ei saada tietää todellisia vesistöön kohdistuvia pitoisuuksia. Osa haitta-aineista voi myös kerääntyä ojien ja purojen pohjasedimenttiin (mm. PAH-yhdisteet) ja voi myöhemmin mm. kunnostustoimenpiteiden yhteydessä lähteä kiintoaineksen kanssa liikkeelle.

3.4 Selitys

Hakijan on todennut lausunnoista antamassaan selityksessä mm. seuraavaa.

3.4.1 ELY-keskuksen lausunto

Kierrätyspuiston hulevesien tarkkailussa noudatetaan "Keravan kaupunki, L&T Ympäristöpalvelut Oy, Keravan Savion jätehuoltoalueen vesien tarkkailu, Tarkkailuohjelma, FCG Finnish Consulting Group Oy, 14.9.2022" suunnitelmaa, joka toimitettiin selvityksen liitteenä. Suunnitelman mukaan hulevesistä analysoidaan laajan analyysivalikoiman mukaiset määritykset joka kolmas vuosi (seuraavaksi vuonna 2025, sitten vuonna 2028 jne.), kaikilla kyseisen vuoden tutkimuskerroilla, pois lukien touko-kesäkuun tutkimuskerta (jolloin analysoidaan joka vuosi vain kiintoaine ja kemiallinen hapenkulutus COD_{Cr}). Laaja analyysivalikoima sisältää normaalin analyysivalikoiman lisäksi seuraavat: sinkki, kromi, nikkeli, lyijy, kadmium, kupari,

arseeni, elohopea, alumiini, rauta, mangaani, fenoliyhdisteet, PAH-yhdisteet sekä PCB-yhdisteet. Voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksen 27.1. mukaan joka vuosi hulevedestä tulee analysoida perfluoro-oktaanihapon (PFOA) ja perfluoro-oktaanisulfonihapon (PFOS) pitoisuudet (ml. laajan analyysivalikoiman vuosina).

Tarkkailuohjelmaan kuuluvan laajan analyysivalikoiman (kolmen vuoden välein) ja vuosina 2022–2023 toteutetun tiennetyn tarkkailun erona oli siten ainoastaan se, että tiennetyssä tarkkailussa analysoitiin lisäksi vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen 1022/2006 liitteen 1 A päästökietoaineet (ns. kieltolista). Kyseiset kieltolistan yhdisteet (15 yhdistettä) tutkittiin tiennetyn tarkkailujakson aikana hulevesistä kaksi kertaa, 2.5.2023 ja 13.11.2023. Kieltolistan aineista hulevedessä havaittiin ainoastaan pentakloorifenolia. Asetuksen (1022/2006) 4 §:n 2 momentin mukaan kiello ei koske päästöä, jonka toiminnanharjoittaja voi osoittaa sisältävän niin vähäisen määrän vesiympäristölle vaarallista ainetta, ettei sen päästämistä voi aiheutua pintaveden pilaantumisen vaaraa. Pentakloorifenolin ympäristölaatu-normi sisämaan pintavesille on vuosikeskiarvona 0,4 µg/l (ns. AA-EQS-normi) ja enimmäispitoisuutena 1 µg/l (ns. MAC- EQS-normi). Tarkkailupisteeltä R4C mitatut pitoisuudet (0,1 ja 0,11 µg/l) alittivat selkeästi ympäristölaatu-normin vuosikeskiarvo- ja enimmäispitoisuudet.

Uudenmaan ELY-keskus on katsonut lausunnossaan, että tiennetty hulevesitarkkailu voisi olla tarpeellista toteuttaa uudelleen myös tulevaisuudessa esimerkiksi viiden vuoden kuluttua. Tällöin voitaisiin myös huomioida valtioneuvoston asetukseen 1022/2006 mahdollisesti lähivuosina tulevat muutokset. L&T ehdottaa, että kieltolistan aineet analysoidaan hulevesistä joka toisella laajan tarkkailun vuotena, eli yhden kerran joka kuudes vuosi (kevät 2028, kevät 2034, jne.).

Lisäksi ELY-keskus totesi lausunnossaan, että PFOA- ja PFOS-tutkimustulosten yhteydessä tulisi jatkossa raportoida myös kaikki muut samaan analyysipakettiin sisältyvät PFAS-aineiden tulokset. Lupamääräyksessä 27.1. veloitetaan analysoidaan vähintään kerran vuodessa perfluoro-oktaanihapon (PFOA) ja perfluoro-oktaanisulfonihapon (PFOS) pitoisuudet. Hulevesinäytteistä on siksi tutkittu vain nämä yhdisteet, eikä analyysipakettiin ole pyydetty muita PFAS-yhdisteitä.

3.4.2 Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen

Vantaan kaupunkiympäristölautekunnan lupajaosto on lausunnossaan esittänyt, että yhteenvetoreportin perusteella on järkevää jatkaa lupamääräyksessä 27. mukaista tiennettyä tarkkailua (4 krt/a) ja tehostaa sitä hakijan esittämällä PAH-yhdisteiden tarkkailulla siten, että PAH-yhdisteet analysoidaan sekä keväällä että syksyllä.

Tihennetyssä tarkkailussa vuosina 2022–2023 oli voimassa olevan tarkkailusuunnitelman normaalin analyysivalikoiman lisäksi seuraavat parametrit: 1) metallit (sinkki, kromi, nikkeli, lyijy, kadmium, kupari, arseeni, elohopea, alumiini, rauta, mangaani), 2) fenoliyhdisteet, 3) PCB-yhdisteet, 4) PAH-yhdisteet ja 5) kieltolistan aineet. Voimassa olevan tarkkailusuunnitelman mukaan kolmen vuoden välein analysoidaan laajan analyysivalikoiman mukaiset määritykset, johon sisältyy tihennetyn tarkkailun mukaiset analyysiparametrit, lukuun ottamatta ns. kieltolistan yhdisteet.

1) Metallit

Metallien osalta Savion jätehuoltoalueen vesien yhteistarkkailun vuoden 2023 vuosiyhteenvetoraportin (15.7.2024) kappaleessa 17.1. (s. 42) on todettu seuraavasti: "Hulevesissä metallien kokonaispitoisuus on ollut ajoittain liukoista tai liukoista + biosaatavaa normia korkeampi, mutta kokonaispitoisuuksia ei voi suoraan verrata liukoisiin tai liukoisiin ja biosaataviin pitoisuuksiin. Hulevesissä kohonneet tai korkeat kiintoainepitoisuudet, joilla on taipumusta nostaa kokonaismetallipitoisuuksia, ovat melko tavallisia." Lisäksi on todettu: "Rekolanojan pisteellä F, joka sijaitsee jätehuoltoalueesta alavirtaan, kokonaismetallipitoisuudet eivät olleet suurimmillaankaan kovin paljon normeja korkeampia ja ajoittain kokonaispitoisuudet olivat normeja alempia. Kun verrataan pisteen F metallipitoisuuksia taustapisteesseen E, voidaan havaita, että jätehuoltoalue (eli Karhuntassuonojan kautta tuleva vesi) ei yleensä ole mainittavasti vaikuttanut Rekolanojan veden metallipitoisuuksiin."

L&T:n kierrätyspuiston voimassa olevan ympäristölupapäätöksen lupamääräyksessä 13 on määrätty raja-arvot seuraavien metallien kokonaispitoisuuksille: kadmium (raja-arvo 0,5 µg/l), lyijy (raja-arvo 40 µg/l) ja nikkeli (raja-arvo 100 µg/l). Tihennetyllä tarkkailujaksolla huleveden kadmiumpitoisuuden keskiarvo oli 0,14 µg/l (pitoisuudet vaihtelivat välillä <0,1–0,36 µg/l), lyijypitoisuuden keskiarvo 11 µg/l (vaihteluväli 0,57–32 µg/l) ja nikkelipitoisuuden keskiarvo 15 µg/l (vaihteluväli 2,5–47 µg/l). Raja-arvon ylityksiä ei siten havaittu ja pitoisuuksien keskiarvot olivat selkeästi alle raja-arvojen.

2) Fenoliyhdisteet

Hulevesien tihennetyn tarkkailun aikana pisteestä R2 analysoitiin fenoliyhdisteet kuudella tutkimuskerralla, josta yhdellä kerralla, elokuussa 2023, havaittiin fenoliyhdisteitä (fenolia, m,p-kresolia ja dimetyylifenolia 3–13 µg/l).

Hulevesipisteestä R4C tutkittiin tihennetyn tarkkailun aikana fenoliyhdisteet kahdeksalla tutkimuskerralla, joista yhdisteitä havaittiin neljällä

tutkimuskerralla. Fenolia havaittiin kahdella tutkimuskerralla (9,6-19 µg/l) ja m,p-kresolia kolmella tutkimuskerralla (14-69 µg/l).

Fenoliyhdisteille ei ole asetettuna ympäristölaatu normeja. Jätteenkäsittelyn parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa koskevien päätelmien (julkaistu EU:n virallisessa lehdessä 17.8.2018) taulukossa 6.1. on asetettu fenoli-indeksin suorille päästölle vastaanottavaan vesistöön seuraavat päästötasot; 0,05-0,2 mg/l (jäteöljyn uudelleenjalostus sekä lämpöarvoa omaavan jätteen fysikaaliskemiallinen käsittely) ja 0,05-0,3 mg/l (vesipohjaisen nestemäisen jätteen käsittely). Kierrätyspuiston toimintaan ei sisälly kyseisiä jätteenkäsittelyprosesseja, joten kyseisiä BAT-päästötasoja ei sovelleta. Päästötasoja voidaan kuitenkin mahdollisesti suhteuttaa tihennetyn tarkkailun aikana havaittuihin pitoisuuksiin.

3) PCB-yhdisteet

Hulevesien tihennetyssä tarkkailussa ei havaittu PCB-yhdisteitä kummallakaan tarkkailupisteellä. Savion jätehuoltoalueen vesien tarkkailun vuosiyhteenvetoreportin 2023 tarkkailun jatkamista koskevassa kappaleessa 17.2. (s.44) on esitetty, että hulevesien tutkimuksesta poistetaan PCB-yhdisteiden määrittäminen. Perusteena on esitetty, että PCB-yhdisteitä ei ole havaittu millään näytteenotokerralla. Hulevesistä on tutkittu PCB-yhdisteet vuosina 2023, 2022, 2021, 2019, 2016 ja 2013.

4) PAH- yhdisteet ja kieltolistan aineet

Tehostetun tarkkailun 2022-2023 yhteenvetoreportissa hulevesien tarkkailuun on esitetty lisättäväksi PAH-yhdisteiden määrittäminen vuosina yhden kerran vuodessa maaliskuun näyttekerralla. Lisäksi L&T on edellä ehdottanut, että kieltolistan aineet analysoidaan hulevesistä joka toisella laajan tarkkailun vuotena, eli yhden kerran joka kuudes vuosi (kevät 2028, kevät 2034, jne).

Edellä esitettyjen perusteluiden vuoksi L&T:n näkemyksen mukaan tihennetyn tarkkailun jatkamiselle ei ole perusteita.

Lisäksi Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto esittää lausunnossaan, että Karhuntassunojassa tulisi olla mittauspiste, eikä vaikutuksia Karhuntassunojaan ja edelleen Rekolanojaan tulisi arvioida vain laskennallisesti.

Kierrätyspuiston hulevedet yhdistyvät Sortilantiella ensin hulevesilinjaan, johon on johdettu muiden toimijoiden hulevesiä noin 150 metrin matkalta. Kyseinen hulevesilinja virtaa kohti Karhuntassuntietä ja yhdistyy noin 210 metrin päästä Karhuntassunojan putkitetussa osuudessa johdettuihin hulevesiin. Sortilantien varrella olevaan linjaan yhdistyy matkan varrella muiden toimijoiden ja kiinteistöjen hulevesiä ja putkitetun Karhuntassunojan

linjaan yhdistyy monen muun kiinteistön hulevedet kiertäessään Myllykorentieltä Alikeravantien ja Karhuntassuntien varrelta Sortilantiehen, jossa linjat yhdistyvät ennen niiden johtamista Karhuntassuntien ja Sortilantien kulmalla sijaitsevaan hulevesilampeen. Tästä syystä L&T:n näkemys on, ettei Karhuntassunojassa ole luotettavaa mittauspistettä, josta ilmenisi vain L&T:n toimipisteen vaikutus huleveden laatuun.

4 Aluehallintoviraston ratkaisu

4.1 Selvityksen hyväksyminen ja luvan muuttaminen

Aluehallintovirasto hyväksyy L&T Ympäristöpalvelut Oy:n Keravan Savion kierrätyspuiston ympäristöluvan lupamääräyksissä 15. ja 27. edellytetyn selvityksen.

Aluehallintovirasto muuttaa selvityksen perusteella lupamääräystä 27. Muutettu lupamääräys kuuluu seuraavasti:

4.2 Muutettu lupamääräys

27. Kierrätyspuiston alueelta maastoon johdettavan huleveden laatua on tarkkailtava 14.9.2022 päivätyn Savion jätehuoltoalueen vesien tarkkailuohjelman mukaisesti seuraavasti täydennettynä:

- PAH-yhdisteet on analysoitava vähintään kerran vuodessa.
- Maastoon johdettavasta hulevedestä on kuuden vuoden välein analysoitava vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) liitteen 1 kohdassa A tarkoitetut aineet.

5 Ratkaisun perustelut

Asiassa on kyse L&T Ympäristöpalvelut Oy:n Keravan kierrätyspuiston jätteenkäsittelytoimintaa koskevan ympäristöluvan lupamääräysten 15. ja 27. mukaisesta hulevesiselvityksestä. Etelä-Suomen aluehallintovirasto velvoitti päätöksellään nro 154/2017/1, 2.8.2017 toiminnanharjoittajan tarkkailemaan maastoon johdettavan huleveden määrää ja laatua kahden vuoden ajan tiheennetysti (lupamääräys 27.) ja toimittamaan tiheennetyn tarkkailujakson päätyttyä lupaviranomaiselle selvityksen, jonka perusteella lupaviranomainen voi tarvittaessa tarkentaa maastoon johdettavalla vedelle asetettuja raja-arvoja ja tarkkailuvelvoitteita (lupamääräys 15.). Lupamääräykset on annettu ympäristönsuojelulain 54 §:n perusteella. Ympäristönsuojelulain 90 §:n perusteella lupaviranomainen voi saadun selvityksen perusteella täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa.

Aluehallintovirasto on arvioinut vuosina 2022–2023 tehdyn hulevesitarkkailun ja sen perusteella laaditun 5.4.2024 päivätyn raportin olevan riittävät ja on hyväksynyt ne lupamääräyksissä 15. ja 27. tarkoitetuksi selvitykseksi.

Aluehallintovirasto on selvityksen perusteella muuttanut hulevesien tarkkailua koskevaa lupamääräystä 27. Maastoon johdettavien hulevesien määrää ja laatua tarkkaillaan asiakirjojen mukaan tällä hetkellä 14.9.2022 päivätyn tarkkailuohjelman ("Keravan kaupunki, L&T Ympäristöpalvelut Oy, Keravan Savion jätehuoltoalueen vesien tarkkailu, Tarkkailuohjelma, FCG Finnish Consulting Group Oy, 14.9.2022") mukaisesti. Maastoon johdettavasta vedestä tutkitaan neljästi vuodessa seuraavat parametrit (ns. normaali analyysivalikoima); lämpötila, aistinvaraiset määritykset, väri, pH, alkaliteetti, sähkönjohtavuus, kloridi, biologinen hapenkulutus (BOD_7), orgaanisen hiilen kokonaispitoisuus (TOC), kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, kokonaisfosfori, sulfaatti, E. coli -bakteerit, VOC-yhdisteet ja öljyhiilivedyt (C_{10} - C_{40} eriteltynä C_{10} - C_{21} ja C_{22} - C_{40}). Edellä mainittujen lisäksi maastoon johdettavasta vedestä tutkitaan joka vuosi viidesti vuodessa kiintoaineen ja kemiallisen hapenkulutuksen (COD_{Cr}) pitoisuudet. Kolmen vuoden välein (vuodesta 2025 alkaen) näytteistä tutkitaan edellä mainittujen lisäksi (ns. laaja analyysivalikoima) metallien (As, Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Zn, Al, Fe, Mn) kokonaispitoisuudet, fenoliyhdisteet, PAH-yhdisteet ja PCB-yhdisteet. Edellä esitetyn lisäksi voimassa oleva lupamääräys 27.1. velvoittaa tutkimaan ojaan johdettavasta hulevedestä vähintään kerran vuodessa perfluoro-oktaanihapon (PFOA) ja perfluoro-oktaanisulfonihapon (PFOS) pitoisuudet. Velvoite koskee kenttäalueilta, joilla käsitellään ja/tai varastoidaan rakennus-, energia- ja/tai puujätettä.

Tällä päätöksellä tarkkailua on muutettu hakijan esittämällä tavalla lisäämällä PAH-yhdisteiden tarkkailua niin, että PAH-yhdisteet on tutkittava myös ns. suppean analyysivalikoiman vuosina vähintään kerran vuodessa sekä sisällyttämällä lupaan veloitteen selvittää vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) liitteen 1 kohdassa A tarkoitettut ns. päästökieltoaineet vähintään kuuden vuoden välein. Aluehallintovirasto on arvioinut, että tällä päätöksellä muutettuna tarkkailu on toiminnan ja sijoituspaikan luonne huomioiden ottaen riittävä pintavesiin luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvien päästöjen ja vaikutusten tarkkailemiseksi.

Maastoon johdettavalle hulevedelle asetettuja raja-arvoja (lupamääräykset 13. ja 13.1.) ei ollut aluehallintoviraston arvion mukaan tarpeen selvityksen perusteella muuttaa. Aluehallintovirasto on arvioinut, että voimassa olevassa ympäristöluvassa asetettuja raja-arvoja noudattaen ja muutoinkin luvan mukaisesti toimittaessa kierrätyspuiston hulevesistä ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua haittaa, toiminnan voidaan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja että toiminta täyttää

ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa kyseisenlaiselle toiminnalle asetetut vaatimukset.

6 Vastaus lausunnoissa esitettyihin vaatimuksiin

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa.

Lisäksi aluehallintovirasto toteaa seuraavaa.

Karhuntassunojan vaikutustarkkailupisteen osalta aluehallintovirasto viittaa hakijan selityksessään esittämään. Karhuntassunoja on suurimmaksi osaksi putkitettu ja kierrätyspuiston alapuoliselta osuudelta ei vastineessa esitetyn perusteella ole löydettävissä kierrätyspuiston hulevesien vaikutuksia luotettavasti kuvaavaa tarkkailupistettä. Karhuntassunojan olosuhteet huomioon ottaen aluehallintovirasto on arvioinut tällä päätöksellä muutetun tarkkailun olevan riittävä.

PFAS-aineista kierrätyspuiston ympäristöluvassa on veloitettu tarkkailemaan ainoastaan PFOA:n ja PFOS:n pitoisuuksia. Hakija on selityksessään todennut, että hulevesinäytteistä on tutkittu vain nämä yhdisteet.

7 Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla.

8 Päätöksen voimassaolo ja luvan tarkistaminen

8.1 Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

8.2 Luvan tarkistaminen

Kun komissio on julkaissut päätöksen laitoksen pääasiallista toimintaa (jätteenkäsittely) koskevista päätelmistä, toiminnanharjoittajan on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelulain 80 §:n mukainen selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen.

8.3 Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

9 Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 48, 49, 52, 54, 62, 90 ja 198 §
Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista
(1022/2006)

10 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 2 800 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 annetun valtioneuvoston asetuksen (1171/2023) ja sen liitteen muutosta koskevan asetuksen (391/2024) voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Hakemuksen vireilletuloaikana voimassa olleen aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 annetun valtioneuvoston asetuksen (1171/2023) liitteen kohdan 3.1 alakohdan 6 mukaan lupapäätöksen edellyttämän selvityksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 70 euroa/h. Tämän asian käsittelyyn on käytetty 40 tuntia.

11 Tiedottaminen

11.1 Päätös

L&T Ympäristöpalvelut Oy
Keravan kaupunki
Keravan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Keravan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

11.2 Päätöksestä tiedottaminen

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Keravan ja Vantaan kaupunkien verkkosivuilla.

12 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

13 Liite

Valitusosoitus

14 Asian käsittelijät

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Fredrik Klingstedt ja esitellyt ympäristölitarkastaja Sari Lansola.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **24.10.2024**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaikaa lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia

prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.

- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittää luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>